

УДК 81'243:(316.77:004.738.5)(045)

**DEVELOPMENT OF COGNITIVE INTEREST IN FOREIGN LANGUAGE
STUDY BY MEANS OF SOCIAL INTERNET SERVICES****РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
ПЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ**

Rybalka N.V. / Рыбалка Н.В.

assistant / асистент

ORCID: 0000-0003-3804-6875

Donetsk National University of Economics and Trade

named after Mykhailo Tugan-Baranovsky,

Kryvyi Rih, Tramvaina 16, 50005

Донецький національний університет економіки і торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського,

Кривий Ріг, Трамвайна 16, 50005

Анотація: У статті розглянуто роль інтернету та інтернет-технологій, пов'язаних із використанням іноземної мови у віртуальних соціальних мережах. Встановлено, що вони надають учасникам навчального процесу великий спектр можливостей для плідного і реального використання мови на практиці. Акцентовано увагу, що впровадження інтернет-технологій у процес навчання іноземної мови створює передумови для інтенсифікації освітнього процесу і забезпечує перехід від механічного засвоєння знань до оволодіння умінням самостійно здобувати нові знання, а також прискорює процес навчання, сприяє мотивації, дозволяє індивідуалізувати процес навчання, та в цілому покращує якість засвоєння матеріалу.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології; мобільні технології, ігри і соціальні мережі; інтернет; «мережеве життя».

Вступ.

На сучасному етапі розвитку освіта набуває визначальної ролі, і освічена людина розуміє і приймає необхідність вчитися безперервно, шукати нові механізми накопичення, передачі і засвоєння знань. Тому одним із пріоритетних напрямків розвитку суспільства є інформатизація освіти, яка вимагає не тільки нових технічних засобів, а й нових форм і методів викладання, нового підходу до процесу навчання.

Інформатизація освіти – частина інформатизації суспільства, процесу, який набув характеру інформаційного вибуху або революції з середини ХХ століття, що дає підстави характеризувати сучасне суспільство як інформаційне. Це означає, що у всіх сферах людської діяльності зростає роль інформаційних процесів, підвищується потреба в інформації і засобах для її продуціювання, обробки, зберігання і використання [2, с. 80-81].

Основний текст.

Не можна не погодитись із думкою П. Сисоева, що школу майбутнього поза зоною використання інформаційно-комунікаційних технологій сьогодні уявити неможливо. Мультимедійні технології увійшли в усі сфери сучасного життя і стали найважливішою частиною загальноосвітнього середовища [1]. Комп'ютеризація шкіл і вишів орієнтується тепер на формування і розвиток інтелектуального наукового потенціалу, вдосконалення форм і змісту

навчального процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання, використання в педагогічній роботі сучасних інформаційних технологій. Комп'ютер відіграє все більшу роль в сучасній освіті. Використання комп'ютерів у навчальній і позааудиторній діяльності є одним із ефективних способів підвищення мотивації і індивідуалізації навчання [6].

І. Бессарабова справедливо зазначає, що робота з комп'ютером і використання інтерактивних технологій не тільки сприяє підвищенню інтересу до навчання, а й дає можливість регулювати пред'явлення навчальних задач за ступенем складності, заохочення правильних рішень, а також дозволяє повністю усунути одну з найважливіших причин негативного ставлення до навчання – неуспіх, обумовлений небажанням вчитися і негативною мотивацією.

Оскільки процес навчання іноземної мови займає багато часу і вимагає великих енерговитрат, включення цифрових технологій в процес викладання і навчання іноземної мови не тільки бажано, але і необхідно. Технологічні інновації, якщо вони використовуються належним чином, сприяють стимулюванню пізнавального інтересу і мотивації учасників навчального процесу, полегшують їх доступ до «реальної» мови, надають їм більше можливостей для взаємодії та зворотнього зв'язку.

За останні роки нові, захоплюючі медіа-простір додатки та цифрові технології, в тому числі мобільні технології, ігри і соціальні мережі були активно використані викладачами і дослідниками для навчання іноземної мови за кордоном [8]. Використання інтерактивних технологій в навчально-виховному процесі допомагає інтенсифікувати навчання і підвищити пізнавальний інтерес до предмету, індивідуалізувати навчання і диференціювати його. Вони забезпечують високу якість подачі матеріалу і використовують різні комунікативні канали (текстовий, звуковий, графічний, сенсорний і т.д.) [8]. Нові технології дозволяють індивідуалізувати процес навчання по темпу і глибини проходження курсу. Такий диференційований підхід дає великий позитивний результат, так як створює умови для успішної діяльності кожного учасника навчального процесу, викликаючи позитивні емоції, і, таким чином, впливає на навчальну мотивацію.

У сучасному світі кожна людина в суспільстві має доступ до величезної кількості інформації, яка була недоступна кілька років тому, а SNS («social networking service» – соціальні Інтернет-сервіси) пропонують нову парадигму в галузі зв'язку, спілкування і співпраці в нашому повсякденному житті. Соціальні медіа є групою інтернет-додатків, що дозволяють створювати і обмінюватися призначеним для користувача контентом (інформаційним наповненням). Ці нові форми спілкування дуже привабливі для мови, а значить і для викладачів, і для учасників навчального процесу. Однак питання про їх використання в навчанні мови і її викладанні залишається відкритим, тому як вимагає спрямованого, контрольованого і цільового використання для сприяння мовному прогресу.

Серед інтерактивних технологій на перше місце виходить Інтернет зі всім своїм спектром безмежних можливостей. Дуже важливо взяти до уваги той

факт, що сучасні студенти проживають два життя: реальне і віртуальне, і цим необхідно скористатися. Саме тому пропонується новий метод використання соціальних мереж, який отримав активне поширення за кордоном, і ще зовсім невикористовуваний в українських реаліях.

В даний час Інтернет, Інтернет-технології та засоби масової інформації, пов'язані із використанням іноземної мови у віртуальних соціальних мережах, надають тим, хто навчається, великий спектр можливостей для плідного і реального використання мови, на відміну від звичайного навчання в аудиторії. Технологічні досягнення і розробки у вигляді електронних словників, Інтернету, соціальних мереж, можливостей розпізнавання мови, сприяють поліпшенню іноземної вимови не тільки на занятті, а й поза стінами навчальної аудиторії [9].

«Мережеве життя» сьогодні актуальне для всього населення в цілому, але в більшій мірі, зрозуміло, для його молодого покоління. Використання соціальних мереж проникає в усі сфери життя з тієї причини, що соціальна мережа являє собою Інтернет-платформу, додаток, онлайн-сервіс або веб-сайт, призначені для побудови, відображення і організації соціальних взаємовідносин.

Дослідження афганського вченого I. Hodabande показало, що впровадження інтерактивних технологій покращує вимову іноземною мовою, незалежно від навичок використання Інтернету, рівня володіння мовою, базових знань, статі і віку [10]. Нами було проведено аналіз використання студентами соціальних мереж як ефективного інструменту, здатного забезпечити прогрес в питаннях, пов'язаних з фонетикою. В ході експерименту, в якому брали участь студенти, які вивчають іноземну мову, була доведена ефективність використання соціальних Інтернет-сервісів у вигляді поліпшення вимови у порівнянні із використанням роздаткового матеріалу. Аналогічний досвід був апробований і доведений в університетах Туреччини, Японії та Польщі [9].

Американські дослідники G. Blattner, M. Fiori в ході аналізу використання соціальної мережі Facebook дійшли висновку про її користь на уроках іноземної мови. Головним чином, це підтверджується зворотнім зв'язком з боку студентів, які підтвердили переваги використання соціального Інтернет-сервісу у вигляді можливостей застосування навичок знання мови на практиці і взаємодії з носіями мови онлайн. Також до переваг вони віднесли «випадковість» (незапланованість) застосування мовних знань і відсутність тиску з боку викладачів.

Значні зарубіжні дослідження присвячені ролі соціальної мережі Twitter у вивченні іноземних мов [7]. Так, R. Blake визначає основні наступні переваги використання Twitter:

- взаємодія поза стінами аудиторії;
- можливість відправки невеликої, «швидкої» інформації;
- співпраця та наявність миттєвого зворотного зв'язку;
- заохочення написання короткого листа.

Вченим також вивчалася можливість надання соціальною мережею Twitter

позитивного впливу на вимову слів, в яких найчастіше припускаються помилок. Дослідження проводилося серед студентів Іспанії, під час якого учасники щодня отримували ряд «твітів» («твіт» – запис в соціальній мережі Twitter), в яких вимовлялося слово, що вважається складним, враховуючи незвичайну транскрипцію, лексичне значення або наявність глухих літер. Використовуючи попередній тест-пост-тест, дослідження показало, що подібний досвід робить позитивний вплив на вимову в учнів.

Роль мережі Інтернет в сучасних умовах бурхливого світового інформаційного розвитку неможливо применшити. І, безумовно, Інтернет-сервіси проникають в усі сфери життя, і в освіту в першу чергу. Вважаємо, що дуже важливо звернути на свою користь факт повальної залученості молодого покоління в соціальні мережі. Ці портали надають величезний потенціал можливостей для отримання інформації і організації спілкування з носіями мови. У контексті впливу на освіту не можна не відзначити прямий вплив на формування універсальних навчальних дій.

Так, А. Хуторський дає своє визначення терміна «універсальні навчальні дії» як уміння вчитися, тобто здібності суб'єкта до саморозвитку та самовдосконалення шляхом свідомого і активного набуття нового соціального досвіду [3, с. 25-26].

Формуванню комунікативних дій надається особливе значення в освітньому процесі. Уміння правильно сприймати інформацію і повідомляти її іншим є основою для активної розумової діяльності учасників навчального процесу. Вміння комунікації є головним засобом освоєння змісту навчальних предметів, тому успішність навчання залежить від якості комунікації учасників занять. Все частіше на перше місце виходить організація різних видів взаємодій між студентами (без чого неможливо сформувати особистісні, регулятивні і самі комунікативні вміння). Це вимагає від учасників навчального процесу умінь взаємодіяти, організовувати власну діяльність і діяльність інших [6].

Висновки.

Таким чином, все вищесказане свідчить про те, що впровадження Інтернет-технологій у процес навчання іноземної мови створює передумови для інтенсифікації освітнього процесу. Досвід дослідження їх на практиці дозволяє педагогам зробити висновки про те, що вони забезпечують перехід від механічного засвоєння знань до оволодіння умінням самостійно здобувати нові знання. Інтернет-технології сприяють розкриттю, збереженню і розвитку особистісних якостей студентів, прискорюють процес навчання, сприяють мотивації, дозволяють індивідуалізувати процес навчання, покращують якість засвоєння матеріалу [10].

Література:

1. Асмолов А. Г. Системно-деятельностный подход к разработке стандартов нового поколения / А. Г. Асмолов // Педагогика. – 2009. – № 4. – С. 28-30.
2. Сысоев П. В. Использование современных интернет-ресурсов в обучении иностранному языку и культуре / П. В. Сысоев, М. Н. Евстигнеев //

Язык и культура. – 2008. – № 3. – С. 78-92.

3. Хуторской А. В. Системно-деятельностный подход в обучении / А. В. Хуторской. – М. : Эйдос, 2012. – 150 с.

4. Шумейко, О. Н. Реализация системно-деятельностного подхода в процессе обучения / О. Н. Шумейко. – Самара : Асгард, 2016. – 225 с.

5. Щукин А. Н. Современные интенсивные методы и технологии обучения иностранным языкам / А. Н. Щукин. – М. : Икар, 2014. – 240 с.

6. Blake R. Brave new digital classrooms: technology and foreign language learning / R. Blake. – Washington, DC : Georgetown University Press, 2013. – 215 p.

7. Boyd D. M. It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens / Danah Michele Boyd, Alice Marwick. – New Haven : Yale University Press, 2017. – 39 p.

8. Golonka E. M. Technologies for foreign language learning: A review of technology types and their effectiveness / E. M. Golonka, A. R. Bowles // Computer Assisted Language Learning. – 2014. – № 27. – P. 70-105.

9. Sanprasert N. The application of a course management system to enhance autonomy in learning English as a foreign language / N. Sanprasert // System. – 2010. – № 38. – P. 109-23.

10. Xodabande I. The effectiveness of social media network Telegram in teaching English language pronunciation to Iranian EFL learners / I. Xodabande // Cogent Education. – 2017. – Volume 4 (1). – P. 28-35.

***Abstract.** The article considers the role of the Internet and Internet technologies related to the use of a foreign language in virtual social networks. It is pointed out that they provide participants with a wide range of opportunities for fruitful and real use of language in practice. It is emphasized that the introduction of Internet technologies in the process of studying a foreign language creates the conditions for intensification of the educational process and provides a transition from mechanical learning to master the ability to acquire new knowledge, and accelerates learning, promotes motivation, individualizes learning and generally improves the quality of assimilation of the material.*

***Key words:** information and communication technologies; mobile technologies, games and social networks; Internet; "Network life".*

Стаття відправлена: 07.02.2021 р.

© Рибалка Н.В.